

Nycklabacken

Inte långt från Fölene kyrka ligger gravfältet Nycklabacken med utsikt ner mot Nossan. Gravfältet är ett av Västergötlands största i antalet gravar räknat, och användes ända fram i vikingatid.

Här finns idag 18 gravhögar och cirka 30 resta stenar varav flera är över tre meter höga, tillsammans fler än 200 gravar.

Vad som försvunnit i grustäkten i väster vet man inte, men på kullen skall det enligt en uppgift ha funnits långt över 100 stenar och många domarringar.

En del av stenarna på Nycklabacken var länge välta, och att de åter står synliga kan vi tacka traktens befolkning för. Efter ett upprop samlades man en augustidag år 1907 för att med hjälp av spett, spadar och kranar börja "göra backen i ordning och få det i ett värdigt skick".

Fyra gravar grävdes ut på 1950-talet i Nycklabackens sydöstra del. Innehållet utgjordes av brända ben, krukskärvor och spelbrickor. I en grav fanns en bronsring och i en annan en bit flinta. De döda har enligt tidens sed kremerats på bål.

Enligt traditionen skall i förhistorisk tids stått ett fältslag i Fölene mellan en kung Nyckel och fältherren Fale Bure. Det var en strid där kung Nyckel

stupade, och det ska vara därifrån namnet Nycklabacken kommer.

Men det finns även en teori om att namnet ursprungen var Mykilsbacken, där ordet Mykil hade betydelsen stor - alltså Den Stora Backen, som sedan blev Nycklabacken.

Ett slag som vi vet verkligen ägde rum var den 28 mars 1469 då danskarna besegrade svenskarna vid Herrljunga. Detta slaget som stod just i Fölene finns beskrivet i ett brev författat på både svenska och danska och som finns i Archiv der Hansestadt i Lübeck. Fynd från denna strid har också hittats i jorden, i form av kanonkulor och sporrar av järn.

Njut av bygden och tiden och vandra! - inte långt från Nycklabacken, på andra sidan Nossan – vid bygdegården startar Föleneleden som har en sammanlagd sträckning på 13 km; Den består av Rakåsaleden som är 7 km och en 6 kilometersled runt Grästorpasjön. Denna Föleneled går dessutom samman med Hackebergsleden, Herrljunga-Gäsenebygdens Pilgrimsleder och Sju sjöars led. Spendera några timmar eller en hel dag – i ett härligt vandringsområde! Välkommen!